

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Первомайський фаховий коледж
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова»

СИЛАБУС

освітньої компоненти «Фінансовий аналіз»,
що викладається в межах ОПП «Облік і аналіз підприємницької діяльності,
податкове консультування, аудиторська справа»
за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр»
для спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Силабус розглянутий та ухвалений на засіданні циклової комісії «Обліково-економічних та правових дисциплін»:

Протокол від «07» Вересня 2023 року № 2

Голова циклової комісії

Ірина КАПАЦИНА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «Фінансовий аналіз»

Освітньо-професійної програми:

«Облік і аналіз підприємницької діяльності, податкове консультування, аудиторська справа»,

Спеціальність: 071 - «Облік і оподаткування»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Циклова комісія, за якою закріплена освітня компонента	«Обліково-економічних та правових дисциплін»
Рівень освіти	Фахова передвища
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітньої компоненти	Вибіркова дисципліна
Семестр	6
Форма навчання	Денна
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	4 кредити ЄКТС/ 120 годин
Викладач освітньої компоненти	
Контактна інформація про викладача	
Консультації з питань вивчення освітньої компоненти	Четвер 14.30-16.00 (ауд 102)
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Коротка анотація освітньої компоненти	Освітня компонента «Фінансовий аналіз» належить до дисциплін, вивчення яких є вибіркоким для фахової підготовки. Формування в Україні економіки ринкового типу, значне розширення прав суб'єктів підприємництва у галузі фінансово-економічної діяльності значно підвищують значущість своєчасного та якісного аналізу їх фінансового стану та пошуку шляхів підвищення і зміцнення їх фінансової стабільності. Проведення систематичного аналізу фінансового стану суб'єктів підприємництва, їх ліквідності та фінансової стійкості актуалізується ще й тим, що дохідність, розмір прибутку значною мірою залежать від платоспроможності. Фінансовий стан суб'єктів підприємництва є об'єктом уваги банків, які визначають режим їх кредитування та диференціацію відсоткових ставок; інвесторів, котрі вивчаючи можливість вкладення коштів; партнерів, які оцінюють доцільність співпраці.
--	---

<p>Мета освітньої компоненти</p>	<p>Метою викладання освітньої компоненти «Фінансовий аналіз» є формування у здобувачів освіти знань з теорії та практики фінансового аналізу, засвоєння теоретикометодологічних основ проведення фінансового аналізу, вивчення його сутності та організації, методів та показників, формування практичних навиків проведення фінансового аналізу.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Аудиторні години 78 із них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лекційні - 38 год; - Практичні - 40 год; - Самостійна робота - 42 год
<p>Компетентності та результати навчання</p>	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)</p> <p>СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.</p> <p>СК 5. Здатність оцінювати результати господарської діяльності підприємств на основі знань сучасних методик аналізу.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати обліково-аналітичні процедури із застосуванням спеціалізованих програмних засобів і комп'ютерних технологій.</p> <p>СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.</p> <p>СК 12. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків</p> <p style="text-align: center;">Результати навчання (РН)</p> <p>РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах.</p> <p>РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.</p> <p>РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.</p> <p>РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.</p> <p>РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.</p>

	<p>РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.</p> <p>РН 10. Формувати і надавати облікову-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.</p> <p>РН 11. Визначати й аналізувати фінансово-економічні показники діяльності підприємства для виявлення резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.</p> <p>РН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для розв'язання задач з обробки даних у сфері професійної діяльності.</p> <p>РН 13. Аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності.</p> <p>РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.</p>
Формат курсу	Проведення лекцій, семінарських та практичних занять, консультацій.
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи фінансового аналізу 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу 3. Аналіз майна підприємства 4. Аналіз оборотних активів 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємства 6. Аналіз грошових потоків 7. Аналіз ліквідності і платоспроможності 8. Аналіз кредитоспроможності підприємства 9. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства 10. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства
Освітні технології та методи навчання	<ul style="list-style-type: none"> – вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь); – наочні (ілюстрація, демонстрація); – практичні (практичні заняття, реферати); – пояснювально-ілюстративний; – метод проблемного викладу; – проблемно-пошуковий
Форма контролю	Диференційований залік
Пререквізити	Статистика, Аналіз господарської діяльності
Постреквізити	Бухгалтерський аналіз в галузях економіки
Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні засоби, використання мережі Інтернет-ресурсів
Література для вивчення дисципліни	<p>Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами та доповненнями). Офіційний сайт Верховної Ради України. 2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.</p> <p>3. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 і</p>

zareestrovano Ministerstvom yustitsii Ukrainy 28 lyotogo 2013 r. za № 336/22868 (iz zminami ta dopovnenniamy).

4. Zakon Ukrainy «Pro aktsioner ni tovarystva» vid 17.09.2008 №514- VI // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2008. № 50-51.
5. Zakon Ukrainy «Pro bukhgalter'skyi oblik ta finansovu zvitnist' v Ukraini» vid 16.07.1999 r. №996-XIV // Ofitsiyniy sayt Verkhovnoi Rady Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Verkhovna Rada Ukrainy: ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
7. Uрядoviy portal: ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
8. Ministerstvo finansiv Ukrainy: ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
9. Akademiya finansovogo upravlinnya Ministerstva finansiv Ukrainy: ofitsiyniy sayt. URL: <https://afu.kiev.ua/>
10. Derzhavna kaznachey's'koi sluzhby Ukrainy: ofitsiyniy sayt. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>.
11. Ministerstvo rozvytku ekonomiki, torhivli i sil's'kogo hospodarstva Ukrainy: ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.me.gov.ua/>.
12. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy: ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
13. Zhurnalu «Uрядoviy kur'er» : ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>.
14. Natsionalna biblioteka Ukrainy im. V.I. Vernad's'kogo: ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
15. Lviv's'ka natsionalna biblioteka Ukrainy im. V. Stefanyka: ofitsiyniy sayt. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>.
16. Bagač'ka K.V., Govorushko T.A., Sheremet O.O. Finansoviy analiz. K.: Vidavnychyy dim "ArtEk", 2014. 320 s.
17. Bazilins'ka O.Ya. Finansoviy analiz: teoriya ta praktyka: Navchальnyy posibnyk dlya studentiv VUZ. K.: CUL, 2009. 328 s.
18. Ivashenko G.A., Danilenko S.V. Tekhnologiya obrobky ekonomichnoyi informatsii : konspekt lektsiy. X. : Vid. XNEU, 2012. 120 s.
19. Mnix S.V., Barabash N.S. Finansoviy analiz : pidruchnyk. K. : Kyiv. naц. torh.-ekon. un-t, 2014. 536 s.
20. Otенko I.P., Azarenkov G.F., Ivashenko G.A. Finansoviy analiz : navchальnyy posibnyk. X. : XNEU im. S. Kuzneca, 2015. 156 s
21. Otенko I.P., Ivashenko G.A., Voronkov D.K. Ekonomichna bezpeka pidpriemstva : navch. posib. X. : Vid. XNEU, 2012. 252 s.
22. Podols'ka V.O., Yrish O.V. Finansoviy analiz: navchальnyy posibnyk. K.: CNL, 2007. 488 s.
23. Poltav's'ka S.O. Konkurentnyy analiz : navch. posib. / S. O. Poltav's'ka, G. A. Ivashenko, P. M. Kulikov. X. : Vid. XNEU, 2011. 200 s.
24. Seliverstova L.S., Skrypnyk O.V. Finansoviy analiz : Navch. metod. posib. / Za zag. red. S.M. Bezrutchенka. K. : Tsentr uчbovoy literatury, 2012. 274 s.
25. Sokol's'ka R.B., Zelikman V.D., Akimova T.V. Finansoviy analiz: Navch. posib. Chastyna I. Analiz finansovoy zvitnosti. Dnipropetrov's'k : NMetAU, 2015. 92 s.

	<p>26. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.</p> <p>27. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [Буряк П.Ю., Васківська К.В., Ясіновська І.Ф., Пасінович І.І]. Л. : Вид. Ліга-Прес, 2011. 308 с.</p> <p>28. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. Тернопіль:, ТНЕУ. 2016. 304 с.</p> <p>29. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І.Ю. Єпіфанова, В.В. Джеджула. Вінниця: ВНТУ, 2017. 143 с.</p> <p>30. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 432 с.</p> <p>31. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 388 с.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу; - індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначеного викладачем завдання і терміну; - ліквідація заборгованості відбувається протягом 2 тижнів після встановленого терміну у дні визначені викладачем. <p>Політика щодо академічної доброчесності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття оцінку 2 і зобов'язаний відпрацювати таке заняття; - під час роботи над завданнями, користуючись Інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації, студент зобов'язаний вказати посилання на використане джерело; - усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями. - під час виконання завдань мобільні пристрої можуть бути використані лише із дозволу викладача; <p>Політика щодо відвідування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять); - за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни. - студент, який спізнився, має право бути присутнім на занятті; - студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом
<p>Критерії оцінювання освітніх досягнень та компетентностей здобувачів освіти з дисципліни «Фінансовий аналіз»</p>	

Оцінка	Критерії оцінювання	Рівень компетентностей
5	<p>Здобувач (здобувачка) освіти має системні знання, глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, у якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.</p> <p>Може навести особливості інтерпретації явищ в різних теоріях, здатен обґрунтувати перспективи розвитку явищ.</p> <p>Демонструє грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. Під час відтворення знань застосовує евристичний тип мислення.</p>	<p>Студент повністю оволодів загальними та спеціальними компетентностями, здатний продемонструвати на високому рівні результати навчання після завершення освітньої компоненти «Фінансовий аналіз»</p>
4	<p>Здобувач (здобувачка) освіти має ґрунтовні знання навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямках впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Під час відтворення знань застосовує продуктивний тип мислення.</p>	<p>Студент повністю оволодів загальними та спеціальними компетентностями, здатний продемонструвати на достатньому рівні результати навчання після завершення освітньої компоненти «Фінансовий аналіз»</p>
3	<p>Здобувач (здобувачка) освіти має базові знання з навчальної дисципліни. Формулює поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Демонструє репродуктивні знання, відповіді на питання безсистемні. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності під час вирішення практичних завдань.</p>	<p>Студент частково оволодів загальними та спеціальними компетентностями, здатний продемонструвати на середньому рівні результати навчання після завершення освітньої компоненти «Фінансовий аналіз»</p>
2	<p>У здобувача (здобувачки) освіти відсутні знання навчального матеріалу або він відмовляється відповідати на запитання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Здобувач (здобувачка) освіти має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.</p>	<p>Студент не оволодів загальними та спеціальними компетентностями, не здатний продемонструвати результати навчання після завершення освітньої компоненти «Фінансовий аналіз»</p>

1. Перелік питань до іспиту

1. Фінансовий аналіз: необхідність, сутність, мета, завдання, принципи. Об'єкт і предмет фінансового аналізу.
2. Зв'язок фінансового аналізу з іншими науками.
3. Користувачі результатів фінансового аналізу та їх інформаційні потреби.
4. Характеристика формалізованих і неформалізованих методів фінансового аналізу.
5. Прийоми фінансового аналізу та приклади їх практичного застосування.
6. Джерела інформації для фінансового аналізу. Види звітності.
7. Фінансова звітність як основне джерело інформації для фінансового аналізу. Характеристика форм фінансової звітності.
8. Аналітичний потенціал бухгалтерського балансу для фінансового аналізу.
9. Структура активів і пасивів підприємства та порядок їх відображення в балансі.
10. Порівняльний аналітичний баланс та методика його складання.
11. Структура звіту про фінансові результати та його значення для фінансового аналізу.
12. Структура звіту про грошові кошти та його значення для фінансового аналізу.
13. Фінансовий стан підприємства та групи показників, що його характеризують.
14. Види фінансового аналізу за часом його здійснення.
15. Експрес-аналіз (діагностика) фінансового стану підприємства. Поглиблений аналіз фінансового стану.
16. Структура майна підприємства та відображення його у звітності. Завдання і методи аналізу активів.
17. Завдання, напрями та показники аналізу необоротних активів.
18. Завдання, напрями та показники аналізу оборотних активів.
19. Фінансова стійкість підприємства, її типи. Чинники, що впливають на фінансову стійкість.
20. Мета та етапи аналізу фінансової стійкості підприємства.
21. Абсолютні та відносні показники фінансової стійкості.
22. Сутність платоспроможності і ліквідності, їх значення для оцінки фінансового стану підприємства. Види ліквідності.
23. Алгоритм аналізу ліквідності балансу.
24. Характеристика відносних показників ліквідності.
25. Напрями покращення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.
26. Поняття грошового потоку та його значення для фінансової діяльності підприємства.
27. Класифікація і види грошових потоків.
28. Завдання аналізу грошових потоків та його інформаційне забезпечення.
29. Аналіз обсягу і складу грошових потоків.

30. Аналіз руху грошових коштів в процесі здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.
31. Напрями оптимізації грошових потоків.
32. Оцінка якості управління підприємством за станом руху грошових потоків.
33. Аналіз грошових потоків із застосуванням системи коефіцієнтів. Завдання, інформаційне забезпечення та напрями аналізу фінансових результатів.
34. Аналіз відносних показників прибутковості підприємства. Групи показників рентабельності та методика їх розрахунку.
35. Факторна модель аналізу рентабельності власного капіталу.
36. Доцільність оцінювання кредитоспроможності позичальника. Інформаційна база аналізу кредитоспроможності позичальника.
37. Ознаки кредитоспроможного позичальника. Система показників, що характеризують фінансовий стан позичальника.
38. Методика визначення кредитного ризику на підставі розрахунку інтегрального показника.
39. Суть та характеристики капіталу підприємства. Класифікація і види капіталу.
40. Мета та напрями аналізу капіталу підприємства.
41. Аналіз власного капіталу.
42. Аналіз позикового капіталу.
43. Аналіз показників оборотності і прибутковості капіталу.
44. Аналіз фінансової незалежності підприємства.
45. Сутність, значення та методика визначення розміру власних оборотних коштів.
46. Поняття ділової активності підприємства. Аналіз ділової активності: завдання, етапи проведення, зацікавлені особи.
47. Система показників ділової активності.
48. «Золоте правило» розвитку підприємства.
49. Показники аналізу інвестиційної діяльності підприємства.
50. Особливості методики комплексного аналізу фінансового стану підприємства